

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 148/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Švarcom, Advokátska kancelária, Horná 41, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. 1 Tp 2/2015 z 2. júla 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tost 18/2015 z 8. júla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. septembra 2015 prostredníctvom poštovej prepravy doručená sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) sp. zn. 1 Tp 2/2015 z 2. júla 2015 (ďalej len „uznesenie špecializovaného trestného súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tost 18/2015 z 8. júla 2015 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva:

«Proti sťažovateľovi sa vedie trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Tr. zák...

Sťažovateľ touto sťažnosťou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru..., ku ktorým došlo vydaním uznesenia ŠTS pracovisko Banská Bystrica sp. zn. 1Tp 2/2015 z 02.07.2015 a uznesenia NS SR v Bratislave sp. zn. 3Tost 18/2015 z 08.07.2015...

Neústavnosť rozhodnutí označených súdov je potrebné vidieť v tom, že v mojom prípade nebolo postupované tak, že každý obvinený má právo na spravodlivé súdne konanie vyjadrené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol vyhlásený pod č. 209/1992 Zb., pričom čl. 48 ods. 2 Ústavy SR zaručuje osobe obvinenej z trestného činu právo na spravodlivé súdne konanie vrátane spravodlivého rozhodnutia, a to najmä aj vo vzťahu k rozhodovaniu o žiadosti obvineného o prepustenie na slobodu.

Súd rozhodujúci o mojej väzbe mal dňa 02.07.2015 okamžite rozhodnúť o mojom prepustení na slobodu, a ak tak neučinil, mal takto rozhodnúť sťažnostný súd. Oba súdy sa podľa môjho názoru vo svojom rozhodnutí nevyporiadali s mojou žiadosťou o prepustenie na slobodu a s mojimi sťažnostnými námietkami, čím podľa mňa došlo k porušeniu môjho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) z hľadiska práva na spravodlivé rozhodnutie...

V mojom prípade došlo k porušeniu zásady neodkladnosti a urýchlenosti rozhodovania o návrhu na prepustenie na slobodu... Požiadavke neodkladnosti rozhodovania o mojej žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a ods. 5 ústavy nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne.»

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1/ Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo [REDAKOVANÉ] na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. 1Tp/2/2015 zo dňa 02. 07. 2015 ktorým bola žiadosť obvineného [REDAKOVANÉ] o prepustenie na slobodu zamietnutá a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tost/18/2015 zo dňa 08. 07. 2015, ktorými bola sťažnosť obvineného [REDAKOVANÉ] proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. 1Tp zo dňa 02. 07. 2015 zamietnutá porušené bolo.

2/ Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tost 18/2015 zo dňa 08.07.2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd

skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/08, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Z obsahu sťažnosti, ako aj navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením špecializovaného súdu a uznesením najvyššieho súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo

arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Ústavný súd musel sťažnosť ako celok odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi sťažnosťou napadnutým postupom najvyššieho súdu a uvedenými právami zaručenými v ústave a dohovore týkajúcimi sa predovšetkým trestného konania vo veci samej.

Pokiaľ ide o vzťah ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy upravujúceho základné právo na súdnu ochranu a ustanovení čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy týkajúcich sa špecificky základného práva na osobnú slobodu, ústavný súd konštatoval, že čl. 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. uznesenia o predbežnom prerokovaní III. ÚS 135/04 z 28. apríla 2004, III. ÚS 277/07 z 11. októbra 2007).

Zároveň ústavný súd konštatuje, že právo na súdnu ochranu v súvislosti s periodickým skúmaním dôvodnosti väzby, ako aj právo na urýchlené skúmanie dôvodnosti väzby sú obsiahnuté v čl. 17 ods. 2 ústavy, preto je toto ustanovenie v pomere špeciality k všeobecným ustanoveniam čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 224/03, I. ÚS 34/04).

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu taktiež vyplýva, že v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy je osoba vo väzbe oprávnená na preskúmanie procesných a hmotných podmienok, ktoré sú predpokladom pre jej „zákonnosť“, pričom požiadavka preskúmania hmotných podmienok väzby zahŕňa povinnosť preskúmať okolnosti svedčiacie pre a proti väzbe a s poukazom na právne kritériá rozhodnúť, či sú dané dôvody opodstatňujúce väzbu, alebo

prepustiť osobu na slobodu, pokiaľ také dôvody neexistujú (pozri III. ÚS 38/01, III. ÚS 79/02 a III. ÚS 135/04).

Na druhej strane konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru, na ktoré sa vzťahuje čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07).

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania, okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. I. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, III. ÚS 380/2011).

Na základe týchto skutočností odmietol ústavný súd sťažnosť týkajúcu sa namietaného porušenia základných práv sťažovateľa zaručených v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi sťažnosťou napadnutým postupom krajského súdu v konaní o väzbe a uvedenými právami zaručenými v ústave týkajúcimi sa predovšetkým trestného konania vo veci samej.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej obsiahnutými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2016